

**ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ,
ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ**

ЦАГ ҮЕИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Дугаар 2017/05

**Улаанбаатар хот
2017 он**

ГАРЧИГ

Агуулга	Хуудасны дугаар
1. Мал аж ахуйн салбар	2
2. Газар тариалангийн салбар	3
3. Зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	4
4. Экспортын зарим нэрийн бараа	6
5. Импортын гол нэрийн бараа	7
6. Хөдөө аж ахуйн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ	8

Үндэсний статистикийн хорооны албан ёсны мэдээг ашиглав.

1.МАЛ АЖ АХУЙН САЛБАР

Улсын хэмжээнд 2016 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 26.5 сая хээлтэгч малын 21.4 сая (80.7%) нь 2017 оны эхний 5 сард төллөсөн байна. Эм хонины 85.1 хувь, эм ямааны 81.3 хувь, ингэний 41.6 хувь, үнээний 63.2 хувь, гүүний 54.9 хувь нь төллөжээ.

МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, эх малын төрлөөр, жил бүрийн эхний 5 сард

Эх малын төрөл	Төллөсөн хээлтэгч, мянган толгой				Төллөлтийн хувь			
	2014 I-V	2015 I-V	2016 I-V	2017 I-V	2014 I-V	2015 I-V	2016 I-V	2017 I-V
Бүгд	15 974.9	18 512.8	18 815.4	21 371.4	82.2	83.2	78.8	80.7
Гүү	454.1	525.8	534.9	611.2	57.9	58.7	54.0	54.9
Үнээ	734.1	916.8	912.7	1002.8	63.8	68.8	62.6	63.2
Ингэ	46.9	48.0	54.9	58.0	41.9	39.9	43.0	41.6
Эм хонь	7 817.8	9 114.1	9 428.4	10 706.8	86.0	87.0	84.1	85.1
Эм ямаа	6 922.0	7 908.2	7 884.4	8 992.6	83.5	83.9	78.2	81.3

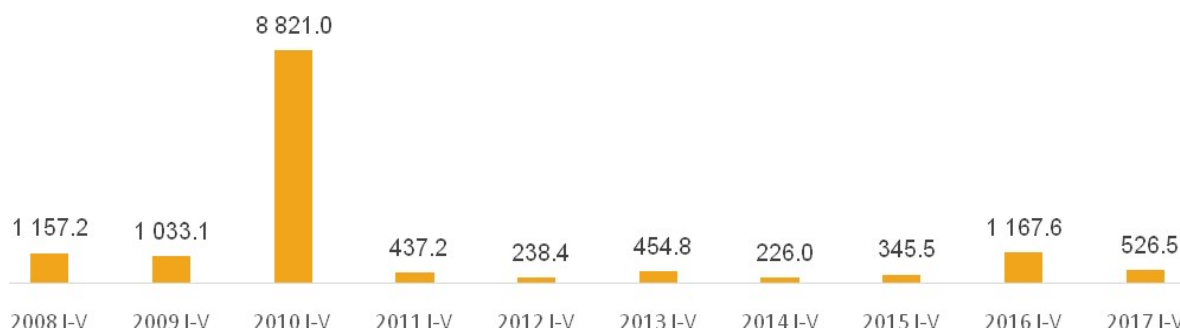
Гарсан төлийн 98.0 хувь буюу 21.0 сая төл бойжиж, өмнөх оны мөн үеэс 2.6 (14.3%) саяар өссөн байна.

ТӨЛ БОЙЖИЛТ, төлийн төрлөөр, жил бүрийн эхний 5 сард

Төлийн төрөл	Бойжуулсан төл, мянган толгой				Бойжилтын хувь			
	2014 I-V	2015 I-V	2016 I-V	2017 I-V	2014 I-V	2015 I-V	2016 I-V	2017 I-V
Бүгд	15 801.3	18 054.9	18 371.0	20 992.7	98.6	97.3	97.5	98.0
Унага	445.6	515.2	524.9	601.8	98.1	98.0	98.1	98.5
Тугал	723.1	902.8	896.3	986.7	98.6	98.5	98.2	98.4
Ботго	46.2	47.5	54.4	57.4	98.4	98.9	99.1	99.1
Хурга	7 759.6	8 931.5	9 238.7	10 549.8	99.0	97.8	97.8	98.3
Ишиг	6 826.7	7 658.0	7 656.7	8 797.1	98.2	96.5	96.9	97.6

Том малын зүй бус хорогдол 2017 оны эхний 5 сард улсын хэмжээнд 526.5 мянга болж, өмнөх оны мөн үеэс 641.1 (54.9%) мянгаар буурав. Том малын зүй бус хорогдлыг төрлөөр нь авч үзэхэд, адуу 24.9 мянга, үхэр 56.1 мянга, тэмээ 259, хонь 235.1 мянга, ямаа 210.1 мянга байна. Нийт хорогдсон малын 44.7 хувийг хонь, 39.9 хувийг ямаа эзэлж байна.

Том малын зүй бус хорогдол, жил бүрийн эхний 5 сард, мянган толгой

Малын төрөл	Хорогдсон том мал, мянган толгой						Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь					
	2016			2017			2016			2017		
	IV	V	I-V	IV	V	I-V	IV	V	I-V	IV	V	I-V
Бүгд	209.4	127.7	1 167.6	173.4	84.1	526.5	0.37	0.23	2.09	0.28	0.14	0.86
Адуу	10.4	6.6	48.4	7.7	6.1	24.9	0.32	0.20	1.47	0.21	0.17	0.68
Үхэр	21.8	11.0	114.7	17.7	8.4	56.1	0.58	0.29	3.03	0.43	0.21	1.38
Тэмээ	0.2	0.1	0.6	0.1	0.0	0.3	0.05	0.03	0.16	0.02	0.01	0.06
Хонь	86.0	45.6	426.8	79.3	41.3	235.1	0.34	0.18	1.71	0.28	0.15	0.84
Ямаа	91.1	64.5	577.2	68.6	28.2	210.1	0.39	0.27	2.45	0.27	0.11	0.82

Улсын хэмжээнд өвчнөөр хорогдсон мал 2017 оны эхний 5 сард 35.1 мянга болж, өмнөх оны мөн үеэс 7.2 (25.8%) мянгаар нэмэгдэв.

2. ГАЗАР ТАРИАЛАН

Улсын хэмжээнд 2017 оны 6 дугаар сарын 1-ний байдлаар 447.3 мян.га талбайд тариалалт хийснээс үр тариа 357.7 мян.га-д, төмс 11.9 мян.га-д, хүнсний ногоо 5.1 мян.га-д, тэжээлийн ургамал 13.5 мян.га-д, техникийн ургамал 59.2 мян.га-д тариалсан байна.

Өмнөх оны мөн үеийнхээс нийт тариалсан талбай 79.4 мян.га буюу 21.6 хувь, үүнээс үр тарианых 42.3 мян.га буюу 13.4 хувиар, тэжээлийн ургамлынх 7.7 мян.га буюу 2.3 дахин, төмс тариалсан талбай 0.6 мян.га буюу 5.5 хувиар, хүнсний ногоо 0.06 мян.га буюу 1.1 хувиар нэмэгдсэн байна.

Тариалсан талбай, төрлөөр, жил бүрийн 6 дугаар сарын 1-ний байдлаар, мянган га

3.3 АРИМ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Бүтээгдэхүүн	Хэм. нэгж	2016		2017 *		$\frac{2017^{* I-V}}{2016^{I-V}}$
		V	I-V	V	I-V	
Үхрийн мах	тн	151.1	658.8	271.4	983.4	149.3
Хонины мах	тн	215.4	641.8	210.3	1 035.6	161.4
Адууны мах	тн	0.0	291.0	120.0	982.4	3.4 ¹
Ямааны мах	тн	44.3	681.5	52.1	458.1	67.2
Өлөн гэдэс	мян. гогцоо	66.9	308.6	57.8	192.3	62.3
Хиаман төрлийн бүтээгдэхүүн	тн	403.6	1 737.6	366.5	1 791.9	103.1
Шингэн сүү	мян.л	2 408.7	13 218.2	3 243.1	14 368.6	108.7
Тараг	мян.л	858.9	3 642.0	1 074.1	4 327.6	118.8
Зайрмаг	мян.ш	1 667.7	4 800.5	4 969.3	11 381.4	2.4 ¹
Аарц, бяслаг	тн	3.8	30.4	8.5	41.3	135.9
Дээд гурил	тн	2 442.1	16 532.1	2 108.0	18 196.1	110.1
Нэгдүгээр гурил	тн	12 405.5	51 909.4	11 436.0	62 728.4	120.8
Хоёрдугаар гурил	тн	1 128.0	6 557.2	1 515.3	8 039.7	122.6
Талх	тн	2 082.0	8 864.9	2 062.6	8 778.3	99.0
Нарийн боов	тн	1 523.0	6 381.2	1 493.5	6 707.7	105.1
Бялуу	тн	91.1	342.9	142.0	577.3	168.4
Чихэр	тн	1.9	19.8	2.3	28.5	143.9
Жигнэмэг	тн	47.1	187.4	34.2	160.1	85.4
Спирт	мян.л	583.6	3 467.8	563.6	3 870.1	111.6
Архи	мян.л	1 826.6	8 621.0	2 315.3	10 208.3	118.4
Дарс	мян.л	3.9	13.9	9.6	21.5	154.7

ЦАГ ҮЕИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

үргэлжлэл

Бүтээгдэхүүн	Хэм. нэгж	2016		2017 *		$\frac{2017^{I-V}}{2016^{I-V}}$
		V	I-V	V	I-V	
Шар айраг	мян.л	7 605.1	28 723.0	8 280.7	33 026.7	115.0
Цэвэр ус	мян.л	5 246.0	20 581.9	6 734.1	21 495.1	104.4
Амтат ус, ундаа	мян.л	10 389.0	43 046.3	15 226.1	53 379.3	124.0
Жүүс	мян.л	5 871.4	20 153.8	7 586.3	26 509.6	131.5
Хивс	мян.м ²	57.2	181.6	50.4	169.6	93.4
Ноолууран сүлжмэл эдлэл	мян.ш	63.2	287.9	81.1	378.9	131.6
Самнасан ноолуур	тн	87.7	231.5	127.6	311.2	134.4
Эсгий	мян.м	8.0	18.7	6.1	26.1	139.6
Тэмээний ноосон хөнжил	мян.м	0.7	6.4	2.5	21.0	3.3 ¹
Нэхий дээл	ш	201.0	2 035.0	1 310.0	7 320.0	3.6 ¹
Савхин гутал, ботинк	мян.хос	1.3	11.3	1.2	9.2	80.9
Барилгын модон хаалга, цонх	м ²	396.0	2 105.6	417.6	1 051.2	49.9
Вакуум цонх, хаалга	м ²	2 191.7	6 877.8	2 157.2	7 957.3	115.7
Зүсмэл материал	м ³	781.6	4 095.0	879.0	3 929.2	96.0
Дэвтэр	мян.ш	1 714.3	5 062.9	2 031.6	6 073.6	120.0
Ариун цэврийн цаас	мян.ш	97.0	502.1	101.7	640.1	127.5
Сонин	сая.х.д.х	2.8	13.3	3.1	11.7	88.0
Ном	сая.х.д.х	4.9	24.0	2.4	14.5	60.3
Тайлбар: * - Урьдчилсан гүйцэтгэл						
¹ - Дахин						

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР

4.ЭКСПОРТЫН ЗАРИМ НЭРИЙН БАРАА

мян. ам доллар

Зарим нэр төрлийн бараа	Хэмжих нэгж	2015 I-V		2016 I-V		2017 ¹ I-V	
		Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар
Адууны мах	т	1 198.9	2 589.5	1 947.3	3 641.4	4 298.1	19 627.0
Хөлдүү загас	т	63.1	85.9	15.0	20.2	-	-
Малын дайвар бүтээгдэхүүн	т	40.1	58.8	5.2	27.1	89.0	75.5
Богийн өлөн гэдэс	т	206.1	4 278.7	185.6	2 768.5	191.8	2 697.3
Адууны дэл, сүүл	т	99.5	319.8	175.8	679.1	300.8	389.7
Үхэр, адууны боловсруулсан шир	сая дм ²	34.8	4 388.7	41.7	4 770.7	64.4	6 834.4
Үхэр, адууны боловсруулаагүй шир	мян.ш	117.9	1 799.4	346.2	6 897.5	116.9	2 001.7
Хонь, хурганы боловсруулсан арьс	сая дм ²	57.8	5 253.3	15.8	1 017.7	16.4	705.3
Ямаа, ишигний боловсруулсан арьс	сая дм ²	56.8	5 605.5	37.5	2 920.6	81.0	4 364.1
Бохир ноолуур	т	1 959.5	79 922.4	2 437.0	88 606.9	2 764.7	114 388.1
Самнасан ноолуур	т	183.9	11 207.4	109.8	7 131.7	116.6	8 177.1

Тайлбар: ¹ - Урьдчилсан гүйцэтгэл

5.ИМПОРТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА

мян. ам доллар

Зарим нэр төрлийн бараа	Хэмжих нэгж	2015 I-V		2016 I-V		2017 ¹ I-V	
		Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар
Өндөг	мян.ш	23 950.7	1 911.5	34 505.8	2 341.1	47 243.9	3 246.1
Тахиа, шувуудын мах ба дайвар бүтээгдэхүүн	т	2 405.5	4 359.3	2 356.0	4 093.2	3 403.7	5 494.3
Гахайн мах, өөх	т	1 982.9	2 588.4	1 230.7	1 873.4	2 271.0	3 637.7
Төмс	т	8 300.6	1 709.4	150.7	96.1	53.0	27.1
Байцаа	т	11 267.6	2 165.2	12 389.6	2 513.6	15 076.9	3 043.2
Сонгино, сармис	т	4 934.9	1 289.6	5 743.5	1 315.1	3 653.0	1 343.8
Алим, лийр	т	5 784.4	2 576.2	5 337.5	3 019.2	5 945.9	3 383.9
Ногоон цай	т	987.9	877.2	937.1	860.6	628.5	484.2
Цагаан будаа	т	8 555.3	5 516.4	8 852.8	5 483.0	10 459.1	6 137.9
Шар будаа	т	840.2	292.5	611.2	174.5	1 115.8	302.4
Улаан буудай	т	13 267.7	2 880.1	119 982.1	24 872.9	312.7	138.9
Гурил	т	5 988.6	1 942.7	22 909.8	6 176.2	-	-
Ургамлын тос	т	3 184.6	3 208.4	3 035.4	2 945.1	4 085.8	3 881.6
Маргарин	т	2 178.0	1 984.0	2 500.1	2 055.5	2 492.5	2 429.4
Элсэн чихэр	т	17 299.6	8 223.9	20 925.3	9 857.0	16 875.4	8 683.1
Хатуу чихэр	т	1 745.3	2 876.3	1 371.9	2 333.1	2 023.0	3 299.3
Амтлаг гурилан зүйлс	т	5 214.5	10 702.1	4 731.4	9 470.3	5 238.9	10 707.9

үргэлжлэл

Зарим нэр төрлийн бараа	Хэмжих нэгж	2015 I-V		2016 I-V		2017 ¹ I-V	
		Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн, мянган америк доллар
Өтгөрүүлсэн, хуурай цөцгий	т	1 274.5	2 734.6	778.9	1 510.2	1 751.3	4 742.1
Согтууруулах биш ундаа	мян.л	5 149.5	4 206.0	6 385.6	4 960.6	7 127.0	4 754.8
Согтууруулах ундаа	мян.л	6 266.2	4 511.9	5 512.9	4 806.5	2 504.6	3 751.0
Шар айраг	мян.л	5 943.7	2 468.5	5 065.5	1 908.4	2 012.8	1 116.0
Янжуур	сая ш	795.8	21 023.7	835.7	19 676.4	953.5	22 294.5
Дүнсэн тамхи	т	132.3	736.7	151.2	858.8	113.4	644.1

Тайлбар: ¹ Урьдчилсан гүйцэтгэл

6.ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ

Хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийн мэдээгээр 2017 оны 5 дугаар сард үхрийн 2 метрээс дээш урттай ширний дундаж үнэ Ховд, Говь-Алтай, Хөвсгөл аймагт хамгийн бага буюу 15.0-20.0 мянган төгрөг; Дархан-Уул, Архангай, Сэлэнгэ аймагт хамгийн их буюу 32.0-35.0 мянган төгрөг; адууны ширний дундаж үнэ Өмнөговь, Завхан, Увс, Баянхонгор, Өвөрхангай, Говьсүмбэр, Төв аймагт хамгийн бага буюу 10.0-15.0 мянган төгрөг; Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 23.0 мянган төгрөг; ямааны 1 килограмм цагаан ноолуурын үнэ Хэнтий, Сэлэнгэ, Дорнод аймагт хамгийн бага буюу 35.0-40.0 мянган төгрөг; Өвөрхангай, Хөвсгөл, Төв, Увс, Баянхонгор аймагт хамгийн их буюу 59.0-68.0 мянган төгрөг байна.